

ცხოველური სუბპროდუქტების ABP შესახებ ძირითადი კანონმდებლობა

საიმონ როუელი

ცხოველური სუბპროდუქტების ABP შესახებ ძირითადი კანონმდებლობა

“ცხოველური სუბპროდუქტების რეგულაცია”
(EC)1069/2009

“აღნიშნული რეგულაცია ადგენს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და ცხოველთა ჯანმრთელობის წესებს ცხოველური სუბპროდუქტებისა და მეორადი წარმოების პროდუქტებისათვის, რათა თავიდან აიცილოს და მინიმუმამდე დაიყვანოს საზოგადოებისა და ცხოველთა ჯანმრთელობის ის რისკები, რომლებიც მომდინარეობს სწორედ ამ პროდუქტებიდან, და კერძოდ, დაიცვას სურსათისა და ცხოველთა საკვების ჯაჭვის უსაფრთხოება”.

და აღმასრულებელი რეგულაცია (EU)142/2011

რა არის ცხოველური სუბპროდუქტი? რა არის მეორადი გადამამუშავების პროდუქტი?

რეგ. (EC) 1069/2009 მუხლი 3 ტერმინთა განმარტებები:

'ცხოველური სუბპროდუქტები' გულისხმობს ცხოველთა მთლიან სხეულებს ან მათ ნაწილებს, ცხოველური წარმოშობის პროდუქტებს ან ცხოველებისგან მიღებულ სხვა იმგვარ პროდუქტებს, რომლებიც არ არის განკუთვნილი ადამიანის მოხმარებისთვის, მათ შორის კვერცხუჯრედების, ემბრიონების და სპერმის ჩათვლით;

"მეორადი პროდუქტები" ნიშნავს იმგვარ პროდუქტებს, რომლებიც მიიღება ერთი ან მეტი გადამამუშავების, გარდაქმნის ან ცხოველური პროდუქტების გადამამუშავების ეტაპების შედეგად;

ცხოველური სუბსტრატების ABP გამოყენება

ცხოველური სუბპროდუქტების (ABP) რეგულაციების მოქმედების სფერო

რეგ. (EC) 1069/2009 მუხლი 2:

- (ა) ცხოველური სუბპროდუქტები და მეორადი პროდუქტები, რომლებიც გამორიცხულია ადამიანის მოხმარებიდან **გაერთიანების კანონმდებლობის მიხედვით;** და
- (ბ) შემდეგი პროდუქტები, რომლებიც **ოპერატორის გადაწყვეტილების შესაბამისად უნდა იყოს შეუქცევადი,** და რომლებიც განკუთვნილია ადამიანური მოხმარების გარდა სხვა მიზნებისათვის:
 - (i) ცხოველური წარმოშობის ის პროდუქტები, რომლებიც შესაძლებელია გამოყენებულ იქნას ადამიანის მოხმარებისთვის გაერთიანების კანონმდებლობის შესაბამისად;
 - (ii) ნედლეული ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების წარმოებისთვის.
- **არ არის აუცილებლობით დაკავშირებული პროდუქტის ხარსიხთან/ ბუნებასთან.**
- **11 გამონაკლისი მოქმედების სფეროდან**

11 გამონაკლისი მოქმედების სფეროდან

- გარეული ცხოველების სუბპროდუქტები;
- გარეული ცხოველის ნანადირევის სუბპროდუქტები (დატოვებული ადგილოზე & დამარხული);
- გარეული ცხოველის ნანადირევის სუბპროდუქტები (მონადირის მიერ ადგილოზე გაყიდვა);
- მოლოუსკის ნიჟარები რბილი ქსოვილის გარეშე;
- საზ-ბრივი კვების ნარჩენები (**გარდა** საერთაშორისო სატრანსპორტო საშუალებების ნარჩენებისა (ICW), ან განკუთვნილია ცხოველთა კვებისთვის (SWILL), ან განკუთვნილია გადამუშავებისთვის ან ბიო-გაზის ან კომპოსტირებისთვის)

11 გამონაკლისი მოქმედების სფეროდან

- ის რძე (პროდუქტები) რომლის გამოყენება ან განადგურება მოხდა წარმოშობის ფერმაში;
- ბორტიდან გადაყრილი დაავადების არ-მქონე თევზის ნარჩენები;
- “ნედლი/უმი” სახლში ბინადარი ცხოველისთვის განკუთვნილი საკვები, რომელიც იყიდება ადგილზე საყასბოს მაღაზიებში;
- სახლში დაკლოული საკუთარი სახლის ცხოველის “უმი/ნედლი” ცხოველის საკვები, რომელიც განკუთვნილია სახლში ბინადარი ცხოველისთვის;
- ექსკრემენტები და შარდი, გარდა ნაკელისა და არა-მინერალიზებული გუანოსი (ნაკელი" ნიშნავს **ფერმაში მოშენებული ცხოველების** ექსკრემენტებსა და შარდს, გარდა ფერმის თევზისა გამონაყოფით ან მის გარეშე)
- ოოციტები, სპერმა & რეპროდუქციის მიწნებისთვის განკუთვნილი ემბრიონები

საბოლოო წერტილები

- ის მეორადი პროდუქტები, რომელთაც მიაღწიეს გარკვეულ ეტაპს წარმოებაში, ითვლება, რომ მათ მიაღწიეს თავის **საბოლოო წერტილს** (ე.ი ისინი გადიან ცხოველური სუბპროდუქტების რეგულაციის მოქმედების სფეროდან)
 - შესაძლებელია მათი თავისუფლად ვაჭრობა ყოველგვარი შეზღუდვების გარეშე და არ დაექვემდებაროს ოფიციალურ კონტროლს, **გარდა იმპორტისა**

საბოლოო წერტილები

- არ გამოიყენება იმ მეორადი პროდუქტებისთვის, რომლებიც განკუთვნილია ფერმის ცხოველების საკვებად;
- არ გამოიყენება სასუქებისთვის და ნიადაგის გასაუმჯობესებელი დანამატებისთვის;
- გამოიყენება შემდეგისთვის:
 - გადამუშავებული სახლოში ბინადარი ცხოველის საკვებისა და ძაღლის საღრღნელებისთვის;
 - კოსმეტიკის, მედიკამენტების და სამედიცინო პროდუქტებისთვის;
 - თევზის ქონი სამკურნალო საშუალებებისთვის;
 - გარეცხილი მატყლი, ბეწვი, ბუმბული & ღინღლი;
 - დამუშავებული საქონლის ტყავი & ბეწვი;
 - ბიოდენზი, ბიოსაწვავი & ოლეოქიმიური პროდუქტები

კატეგორიზაცია

რისკის მიხედვით ყველა ცნობველური
სუბპროდუქტი იყოფა

3 კატეგორიად

1-ლი კატეგორია: მაღალი რისკი

ჩამონათვალი მუხლი. 8 რეგ.(EC)1069/2009

1. TSE გლე ეჭვმიტანილი/დადებითი	2. სახლში ბინადარი ცხოველები, ზოოპარკის ცხოველები, ცირკის ცხოველები	3. ექსპერიმენტული ცხოველები
4. გადამდებ დაავადებაზე ეჭვმიტანილი გარეული ცხოველები	5. SRM სპეციფიკური რისკის შემცველი მასალები (ცხოველები, რომლებიც შეიცავენ SRM)	6. უკანონო დამუშავება (მაგ. აკრძალული ზრდის სტიმულატორები, უნებართვო ნივთიერებები, მაგ. ნიტროფურანები, ქლორამფენიკოლი
7. სამზარეულოს ნარჩენები საერთაშორისო სატრანსპორტო საშუალებებიდან	8. გარემოს დამაბინძურებლები კანონით დასაშვებ ზღვარზე ზემოთ, მაგ ორგანოქლორიდები, PCB, ორაგოფოსფატების ნაერთები, მძიმე მეტალები, საღებავები, მიკოტოქსინები	9. 1-ლი კატეგორიის საწამოების და სპეც. რისკის შემცვ. მასალების სასაკლაოებიდან ჩამდინარე წყლის ფილტრის მასალა
1-ლი კატეგორიის ნარევი მე-2 ან მე-3 - კატეგორიისთან		

მე-2 კატეგორია: საშუალო რისკი
ჩამონათვალი რეგ.(EC)1069/2009-ის მე-9 მუხლი

<p>1. ნაკელი, არა-მინერალიზებული გუანო და საჭმლის გადამამუშავებელი ტრაქტის შიგთავსი</p>	<p>2. ჩამდინარე წყლის ფილტრის მასალა გარდა 1-ლი კატეგორიისა</p>	<p>3. ნებადართული ნივთიერებების ნარჩენები, რომლებიც აჭარბებს ნარჩენების მაქსიმალურ დასაშვებ ზღვარს (MRL)</p>
<p>4. ცხოველ. წარმოშობის პროდუქტები უვარგისია უცხო სხეულების არსებობის გამო</p>	<p>5. შეუსაბამო იმპორტი</p>	<p>6. მკვდარი ცხოველები, გარდა 1-ლი ან მე-3 კატეგ-ისა (მოიცავს მე-2 კატეგ-საც, რომელთა დახოცვა მოხდა დაავადების კონტროლის მიზნით)</p>
<p>7. ნაჭუჭში დახოცილი ფრინველი. ოოციტები, ემბრიონები, სპერმა, რომელიც არ გამოიყენება მოშენებისთვის, ჩანასახი</p>	<p>8. ყველა დანარჩენი, რაც არ განეკუთვნება 1 ან მე-3 კატეგ-იას ეკუთვნის მე-2 კატეგორიას. მაგ. სახლის ბინადარი ცხოველის საკვები რომელიც შეიცავს სალმონელას, დამპალი ცხოველური სუბპროდუქტები</p>	
<p>9. მე-2 და მე-3 კატეგ-ის ნარევი</p>		

მე-3 კატეგორია: დაბალი რისკი

ჩამონათვალი მე-10 მუხლოში Reg.(EC)1069/2009

<p>1. ვარგისია ადამიანის მოხმარებისთვის, მაგრამ არ არის განკუთვნილი ადამიანური მოხმარებისთვის კომერციული მიზეზების გამო</p>	<p>2. დაკვლის-შემდგომი ინსპექცია არ არის დამაკმაყოფილებელი მაგრამ არ აღენიშნება ადამიანზე/ცხოველზე გადამდები დაავადების სიმპტომები.</p>	<p>3. დაკლოული ფრინველის თავები</p>
<p>4. ღორის ჯაგარი, დაკლოული/მოკლოული ფრინველის ბუმბული</p>	<p>5. დაკლოული ცხოველების ტყავი, რქები და ფეხები</p>	<p>6. “სახლოში დაკლოული” კურდღლისნაირებისა და ფრინველის ცხოველური სუბპროდუქტები დაავადების ნიშნების გარეშე</p>
<p>7. დაკლოული ცხოველების სისხლი რომელთაც არ აღენიშნებათ სისხლით გადამდები დაავადების სიმპტომები</p>	<p>8. სურსათის წარმოების დროს მიღებული ცხოველური სუბპროდუქტები (გაუცხიმოვანებული ძვლები, ცენტრიფუგით მიღებული ნალექი, რძე, ხიჭიჩი...)</p>	<p>9. “ყოფილი სასურსათო პროდუქტები”</p>
<p>10. “ყოფილი ცხოველთა საკვები”</p>	<p>11. სისხლი, პლაცენტა, მატყლი, ბუმბულები, ბალანი, ჩლიქები, ნედლი რძე ჯანმრთელი ცოცხალი ცხოველებისგან</p>	<p>12. ჯანმრთელი წყლის ცხოველები, ცხოველური სუბპროდუქტები თევზის გადამამუშავებელი ქარხნებიდან</p>

მე-3 კატეგორია: დაბალი რისკი

ჩამონათვალი მოცემულია მე-10 მუხლოში

Reg.(EC)1069/2009

13. ინკუბატორის სუბპროდუქტები (სიმპტომების გარეშე)	14. კვერცხი (პროდუქტები) (სიმპტომების გარეშე)	15. ერთი დღის წიწილები (კომერციული მიზნით მოკლოული)
16. არა პათოგენური უხერხემლოები	17. მღრღნელები და კურდღლისნაირები	

არა-ცხოველთა კვებისთვის განკუთვნილი მასალა – არ შეიძლება მათი გამოყენება ცხოველთა საკვებში (მუხლი 14 პუნქტი (d) (i):

მუხლი 10

(n)) ტყავები, ჩლიქები, ბუმბულები, მატყლი, რქები, ბალანი & ბეწვი არა-დაკლოული მკვდარი ცხოველებისგან,

(o) ადიპოზური ქსოვილი (სასაკლაოში დაკლოული, გაიარა დაკვლის-შემდგომი ინსპექცია). უკვე აღარაა რელიევანტური კატეგორია

(p) საზოგადოებრივი კვების ნარჩენები (სამზარეულოს ნარჩენები) გარდა ICW

განთავსება და გამოყენება

მაღალი რისკის მასალებს ყოველთვის არ მოეთხოვებათ რომ მიდიოდეს მაღალი რისკის დანიშნულების ადგილის მიმართულებით;

დაბალი რისკის მასალები ყოველთვის არ მიდის მხოლოდ დაბალი რისკის მქონე დანიშნულების ადგილების მიმართულებით.

ყველაზე ხშირად გამოყენებული ნებართვის მქონე დანიშნულების ადგილები

მე-3 კატეგორია

ცხოველთა
კვება

მე-2 კატეგორია

ორგანული სასუქები/ ნიადაგის
გამაუმჯობესებელი დანამატები
კომპოსტი
ბიოგაზი

Cat. 1

(Co-) ინსინერაცია

წვა

გადამუშავება

კოსმეტიკა, მედიკამენტები

ტექნიკური პროდუქტების „კასკადი“

გამოყენება ტექნიკური მიზნებისათვის (ან საბუნვე ცხოველების საკვებად) (მუხლი 36 Reg.(EC)1069/2009)

- “სხვა მეორადი პროდუქტები” i.e.
 - არა ცხოველთა საკვები ან სახლის ცხოველის საკვები;
 - არანაირი OF/SI ორგანული სასუქი და ნიადაგის დანამატები,
 - არა კოსმეტიკა, სამედიცინო მოწყობილობები, ინ ვიტრო დიაგნოსტიკური აპარატები და არა მედიკამენტები;
- არ არის განსაზღვრული დამუშავება;
- ოპერატორმა უნდა დაამტკიცოს: **უსაფრთხო დამუშავება და/ან უსაფრთხო წყაროდან მომდინარეობა და/ან უსაფრთხო საბოლოო გამოყენება**

ზოგიერთი სხვა დანიშნულების ადგილი

- სპეციალური ცნოველთა კვების მიზნები;
- გამოფენებისათვის, მხატვრული ღონისძიებებისათვის, დიაგნოსტიკური, საგანმანათლებლო ან კვლევითი მიზნებისათვის;
- სავაჭრო ნიმუშები & საგამოფენო ექსპონატები;
- ქირურგიული ჩარევა ფერმაში განთავსებისთვის;

ANIMAL BY-PRODUCTS

EU Rules

Approved Establishments

Scientific Advice

ALL TOPICS

Approved Establishments

EU countries, EEA countries: List of approved ABP establishments

EU site per Member State and per sector (frequently updated)

[Establishments list per country](#)

[Establishments list per sector](#)

List of EU countries' approved establishments in the Animal by-Product field

 Austria (AT)

 Belgium (BE) FR / NL

 Bulgaria (BG)

 Croatia (HR)

 Cyprus (CY)

 Czech Republic (CZ)

 Denmark (DA)

 Estonia (EE)

 Finland (FI)

 France (FR)

QUICK LINKS

 [Rapid Alert for Food and Feed \(RASFF\)](#)

 [Health and food audits and analysis](#)

 [European Food Safety Authority \(EFSA\)](#)

 [Better Training for Safer Food \(BTSF\)](#)

 [E-News](#)

 [Press Releases](#)

 [Events](#)

 [Videos](#)

 [Infographics and factsheets](#)

 [Food Fraud](#)

იმპორტის პრინციპები

Reg.(EC)1069/2009 რეგულაციის მუხლი 41

მუხლი 41 Reg.(EC) 1069/2009: იმპორტის ძირითადი პრინციპები

- იმპორტის მოთხოვნები APB - ცხოველური სუბპროდუქტების რეგულაციებში უნდა იყოს:
 - ისეთივე მკაცრი, როგორც ევროკავშირის მოთხოვნები;
 - ევროკავშირის ექვივალენტური;
- მოთხოვნები არის:
 - ქვეყნების ჩამონათვალი;
 - საწარმოების ჩამონათვალი;
 - საჭირო სერთიფიკატები ან სხვა დოკუმენტაცია

მუხლი 41 - იმპორტის ძირითადი პრინციპები

- გამონაკლისები (მაგ. არა ექვივალენტური/ თანასწორი):
 - სახლში ბინადარი ცხოველთა საკვები (იხ. მუხ. 35 – 1-ლი კატეგორიის მასალის გამოყენება მითითება მუხლოლი 8გ);
 - ტექნიკური პროდუქტები (იხ. მუხ. 36-39 – უსაფრთხო წყაროდან მოწოდება, უსაფრთხო დამუშავება, უსაფრთხო საბოლოო მოხმარება);
 - კვლევისა & მნატვრული ღონისძიებებისთვის (მუხ.17) ნებადართულია ეროვნული წესების მიხედვით რომელიც უზრუნველყოფს რისკების კონტროლს საზოგადოების და ცხოველთა ჯანმრთელობისთვის) გარდა იმ შემთხვევისა, სადაც არსებობს ჰარმონიზებული პირობები.

მუხლი 41 - იმპორტის ძირითადი პრინციპები

- რა ნდება იმ შემთხვევაში, როდესაც არანაირი ევროკავშირის წესი არ არის დადგენილი?
 - 1-ლი კატეგორიის ან მე-2 კატეგორიის იმპორტი შეუძლებელია (მუხლი 41.2.გ);
 - მე-3 კატეგორიის იმპორტი შესაძლებელია წევრი სახელმწიფოს დანიშნულების ადგილის ეროვნული წესების მიხედვით

მუხლი 41 - იმპორტის ძირითადი პრინციპები

- მუხლი 41.2 მოითხოვს, რომ იმპორტი ან ტრანზიტი

....

- სპეციფიკური რისკის მასალისთვის მხოლოდ Reg. (EC) 999/2001-თან შესაბამისობაში;
- სახიფათო ნარჩენი მხოლოდ Reg.(EC) 1013/2006-თან შესაბამისობაში;
- **33-ე მუხლით განსაზღვრული პროდუქტებისთვის:**
კოსმეტიკის, სამედიცინო აპარატურის, მედიკამენტების, ინ ვიტრო სადიაგნოსტიკო აპარატურისთვის შესაბამისი დარგის მიხედვით სპეციფიკური კანონმდებლობის შესაბამისად (მაგ. კანონმდებლობა რომელიც ნახსენებია 33-ე მუხლოში)

მუხლი 41 = იმპორტის ძირითადი პრინციპები

- და საბოლოო წერტილი?
 - **პრინციპი: საბოლოო წერტილი არ არის ვალიდური იმპორტისათვის;**
 - რეგ (EU) 142/2011 მუხლი 25.2 ჩამოთვლილია გარკვეული მეორადი პროდუქტები რომლებიც არ ექვემდებარება ცხოველთა ჯანმრთელობის პირობებს იმპორტის/ტრანზიტის დროს, მაგ, ქარხნულად გარეცხილი მატყლი და ბალანი, გამომშრალი ბეწვეული რომლებმაც მიაღწიეს მათი ტექნოლოგიური დამუშავების ბოლო წერტილს;
 - თუმცა, იმის დასადგენად, თუ რა ექვემდებარება ოფიციალურ კონტროლს იმპორტზე/ ტრანზიტზე (ვეტერინარული შემოწმება), იხილეთ რეგ. **(EU) 2021/632**. (25.2 მუხლოში მოცემული ის პროდუქტები ოფიციალური კონტროლის ფარგლებს მიღმაა)

**რომელი ცხოველური
სუბპროდუქტი / მეორადი
პროდუქტი ექვემდებარება
ოფიციალურ სასაზღვრო
კონტროლს?**

**= ის პროდუქტები, რომლებიც შეტანილია
Reg (EU) 2021/632 რეგულაციის
ჩამონათვალოში**